

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 4	Město: ČESKÝ DUB	Kód obce 563960
-----------------------------------	-------------------------	-----------------

DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2024

V obci byl zaznamenán meziroční pokles počtu obyvatel (2014-2015) o 19. V roce 2020 byl evidentní významnější nárůst počtu obyvatel vzhledem k předchozímu období. V roce 2024 je zaznamenán opět nárůst obyvatel, viz Tab. Český Dub- 1. Celková změna za celé sledované období je v podobě nárůstu o 181 obyvatel. Tento vývoj ukazuje určitou míru stability a mírného růstu obyvatelstva obce Český Dub.

Tab. Český Dub- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2024

Ukazatel	2014	2015	2016	2020	2024	změna
Počet obyvatel *	2 742	2 723	2 718	2 821	2 923	nárůst

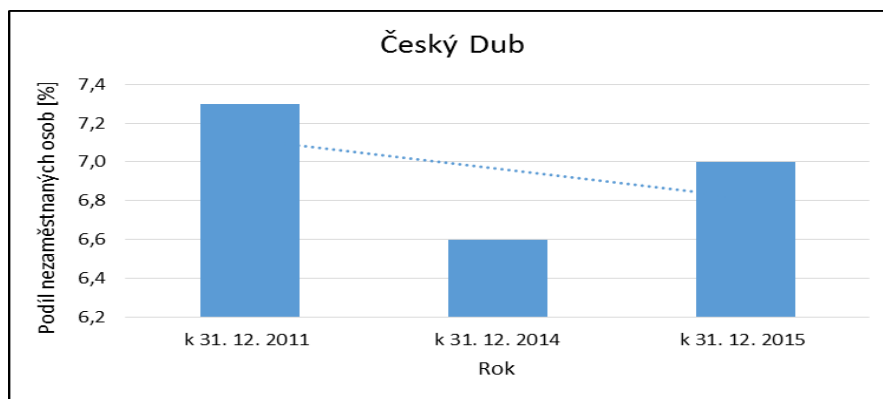
* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

I. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

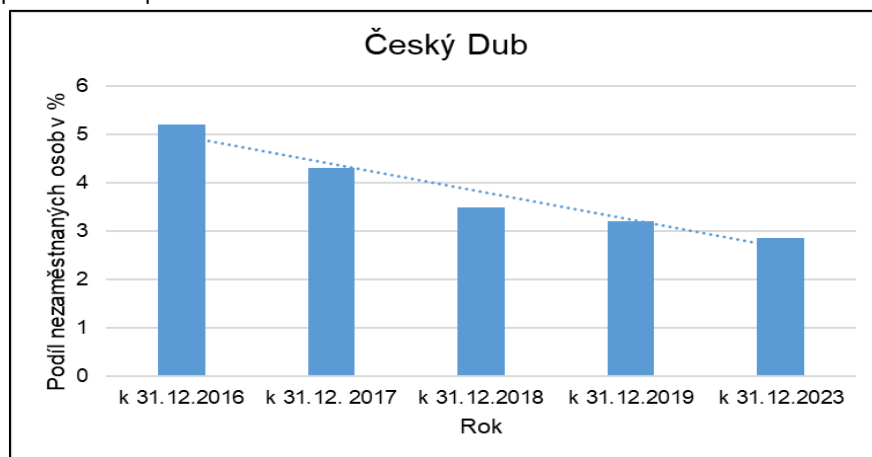
Zaměstnanost

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Český Dub- 1 a Graf Český Dub- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.

Graf Český Dub- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

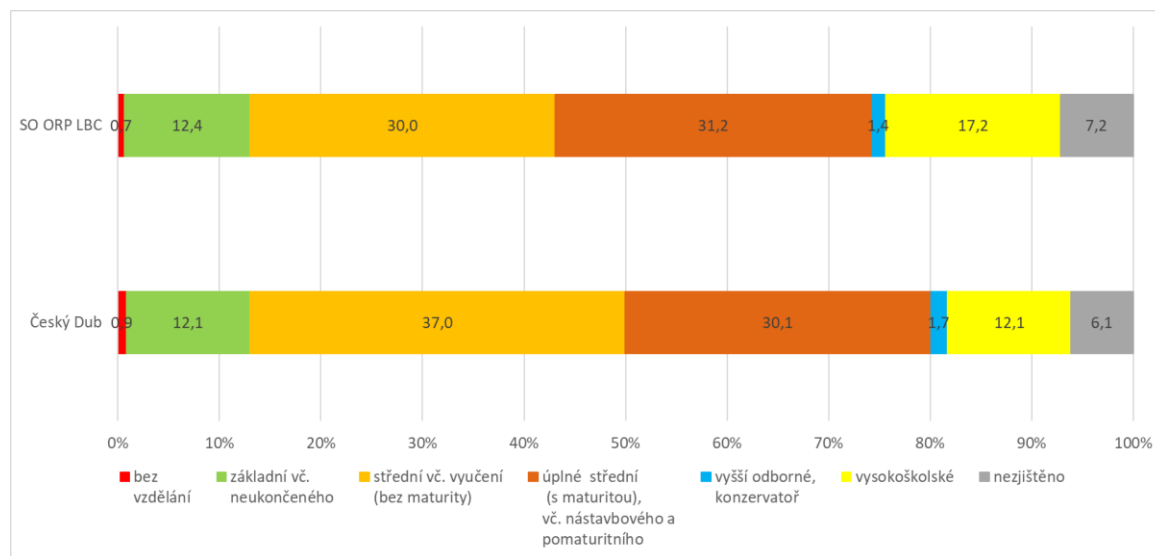
Graf Český Dub- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2016 – 2023 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Od roku 2016 do roku 2023 je zřejmý klesající trend v nezaměstnanosti. Výchozí hodnota 5,2% v roce 2016 se postupně snižovala až na 2,9% v roce 2023.

Vzdělanostní struktura

Při Sčítání 2021 bylo zjištěno nejvyšší dosažené vzdělání u 285 obyvatel obce 15letých a starších, tj. 12,1 %. U dalších 144 obyvatel, tj. 6,1 %, zjištěno nebylo. Alespoň úplné střední vzdělání s maturitou nebo vyšší vzdělání mělo v obci Český Dub 43,9 % obyvatel. Lidé se středním vzděláním nebo vyučením bez maturity tvoří 37 % obyvatel obce, s úplným středním vzděláním s maturitou cca 30,1 %. Viz Graf Český Dub 3.

Graf Český Dub- 3: Vzđelanostní struktura obyvatel starších 15 let v roce 2021 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Graf vzdělanostní struktury obyvatel obce Český Dub a SO ORP Liberec z roku 2021 naznačuje určité rozdíly ve vzdělání obyvatel mezi těmito dvěma regiony.

Bez vzdělání: Obec Český Dub vykazuje 0,9 % obyvatel bez vzdělání, což je jen mírně více než v SO ORP Liberec (0,7 %).

Základní vzdělání (vč. neukončeného): Obě lokality mají podobný podíl obyvatel se základním vzděláním, přičemž obec Český Dub má 12,1 % a SO ORP LBC 12,4 %.

Střední vzdělání bez maturity: V této kategorii má obec Český Dub 37,0 % obyvatel, zatímco SO ORP Liberec 30,0 %. Lze tedy říci, že v Českém Dubu je vyšší podíl obyvatel, kteří mají odborné vzdělání bez maturity.

Úplné střední (s maturitou): V této kategorii je obec Český Dub a SO ORP Liberec téměř vyrovnané.

Vyšší odborné vzdělání a konzervatoř: Zde je zachycen pouze mírný rozdíl.

Vysokoškolské vzdělání: V této kategorii se ukazuje výraznější rozdíl. V obci Český Dub je podíl vysokoškoláků 12,1 %, zatímco v SO ORP LBC je to 17,2 %.

Nejištěno: Podíl nejištěného vzdělání je v obci Český Dub (6,1 %) mírně nižší než v SO ORP Liberec (7,2 %).

Celkově graf naznačuje, že obec Český Dub se vyznačuje vyšším procentem obyvatel se středním vzděláním bez maturity a nižším podílem vysokoškoláků ve srovnání s SO ORP Liberec.

II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nacházelo 669 ekonomických subjektů, z toho 8 se nachází v likvidaci. Databáze Magnus web uvádí ke stejnému období v obci existenci 678 ekonomických subjektů. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný. Oproti roku 2014 došlo

dle obou databází k mírnému poklesu aktivních ekonomických subjektů v obci, viz Tab. Český Dub- 2. Trend poklesu se ale v porovnání s roky 2014 a 2016 zvýšil. Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci k srpnu 2024 nacházelo 625 ekonomických subjektů, z čehož je 7 evidováno v likvidaci. Informace o počtu aktivních a neaktivních podniků již není k roku 2024 dostupná. Lze předpokládat, že důvodem je dostupnost údaje ve vazbě na změnu v podnikatelském prostředí, která proběhla v roce 2023. Od začátku roku 2023 musejí nejen právnické ale i všechny podnikající fyzické osoby používat datovou schránku. V případě, že si ji podnikatelé k 31. 3. 2023 sami nezřídili, stát jim ji vytvořil automaticky. Na základě toho došlo v ČR celkově k poklesu počtu ekonomických subjektů, jak je patrné i v případě Českého Dubu.

Tab. Český Dub- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020		2024
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem
četnost ekonomických subjektů v obci	1 035	812	985	762	1 033	724	1 175	720	678	-	625

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2016, 2020

Stejně jako v roce 2020, i nadále největší ekonomické subjekty působí především v oblasti výroby plastových výrobků a v oblasti sociální péče, primárního a základního vzdělávání a také v oblasti činnosti veřejné správy. Další významné podniky působí v oblasti výroby kuchyňského nábytku a v odvětví obrábění. Dle počtu zaměstnanců se jedná o malé a střední instituce, viz Tab. Český Dub- 3.

Tab. Český Dub- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

HI. předmět podnikání CZ-NACE	Popis oboru	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců					Komentář ke změně k 16. 9. 2024
				2010	2014	2016	2020	2024	
222900	Výroba ostatních plastových výrobků	HPQ - Plast, s.r.o.	463 43 Český Dub - Český Dub III, Husova 52/4	100 - 199	100 - 199	100 - 199	100 - 199	100 - 199	Dohledána konkrétní hodnota 91 zaměstnanců.
222900	Výroba ostatních plastových výrobků	LUKOV Plast spol. s r.o.	463 43 Český Dub - Český Dub IV, Zámecká 191	100 - 199	200 - 249	200 - 249	250 - 499	250 - 499	Dohledána konkrétní hodnota 330 zaměstnanců.
256200	Obrábění	CDS holding s.r.o.	46343 Český Dub	-	52	43	25 - 49	25 - 49	Dohledána konkrétní hodnota 45 zaměstnanců.
853110	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	Základní škola Český Dub, okres Liberec, příspěvková organizace	463 43 Český Dub - Český Dub IV, Komenského 46/I	50 - 99	50 - 99	50 - 99	50 - 99	50 - 99	Beze změny
873010	Ústavní sociální péče pro seniory	Domov důchodců Český Dub, příspěvková organizace	463 43 Český Dub IV, Zámecká 39	25 - 49	25 - 49	25 - 49	50 - 99	50 - 99	Beze změny
711290	Ostatní inženýrské činnosti a související technické poradenství j.n.	BK Technic s.r.o.	463 43 Český Dub IV, Zámecká 63	-	-	-	25 - 49	25 - 49	Dohledána konkrétní hodnota 37 zaměstnanců.

841100	Všeobecné činnosti veřejné správy	Město Český Dub	463 43 Český Dub I, náměstí B. Smetany 1	25 -	25 -	25 -	25 -	20 -	24	pokles
85100	Předškolní vzdělávání	Mateřská škola Český Dub, příspěvková organizace	46343 Český Dub, Kostelní 1/4	-	-	-	-	20 -	24	nárůst
749000	Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti j. n.	EcoJUST s.r.o.	46343 Český Dub, Prouskova 30	-	-	-	-	10 -	19	nárůst
256100	Povrchová úprava a zušlechťování kovů	KOVO PERNER s.r.o.	46343 Český Dub, U Cihelny 75	-	-	-	6 -	10 -	19	nárůst

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2016, 2020, 2024 Magnus web 2014, 2016, webové stránky jednotlivých firem

Dle dotazníkového šetření byla v roce 2014 za významnou firmu pro obec označena firma **ELEKTROPOLI – GALVIA, s. r. o.**, která se zabývá povrchovými úpravami a zušlechťováním kovů a která má v Českém dubu pobočku. Mezi další důležité firmy v obci se řadí **ZODIAC EQUIPMENT spol. s. r.**, která zaměstnává 15 zaměstnanců a zabývá se obráběním. Posledním zmiňovaným významným podnikem je firma fyzické osoby Jana Pernerera – **Kovo Perner** (6-9 zaměstnanců), jejíž hlavní činností je strojírenská výroba pro různorodé portfolio klientů, od kusové výroby po rozsáhlé investiční celky, například výroba hal, konstrukcí nebo obchod se slévárenskými výrobky. Dle databáze MagnusWeb patří mezi významné podnikatele v roce 2016 rovněž společnost FACURA, s.r.o. (1 – 5) zaměstnanců, od té se v roce 2023 v důsledku rozdělení odštěpila nástupnická společnost FACURA nemovitosti s.r.o. se sídlem nám. Bedřicha Smetany 4, Český Dub I, 463 43 Český Dub, IČ 199 68 337.

Zemědělská výroba: V obci působí 62 podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství. Za zmínku stojí, že se v obci nachází jedno honební společenstvo a jeden myslivecký spolek a čtyři společnosti s ručením omezeným, tj. firmy AGROKOMPLET spol. s r. o., firma REAGRO spol. s r. o. a Agrokov – OK s. r. o., která se od roku 2020 nachází v likvidaci (všechny tři zaměstnávají mezi 6 a 9 zaměstnanci). Zbývající subjekty tvoří fyzické osoby.

Těžba a dobývání: V blízkosti obce se nenachází žádný podnik, který by se zabýval těžbou a dobýváním.

Z hlediska významnosti zaměstnavatelů jsou v tabulce Český Dub- 4 uvedeny výsledky vyhodnocení podílu ekonomických subjektů dle intervalů počtu zaměstnanců, a to v kategoriích:

- Bez zaměstnanců, nebo neuvedeno, zde je vysloven předpoklad, že daný subjekt přináší obživu alespoň jeho majiteli.
- Drobný zaměstnavatel do 10 zaměstnanců (1 – 9).
- Malý zaměstnavatel do 50 zaměstnanců (10 – 49).
- Střední zaměstnavatel do 250 zaměstnanců (50 – 250).
- Velký zaměstnavatel 250 a více zaměstnanců.

Tab. Český Dub- 4: Významní zaměstnavatelé dle podílu ekonomických subjektů

Kategorie zaměstnavatele	Český Dub (okres Liberec)	SO ORP Liberec	okres Liberec	Liberecký kraj	Česká republika
2013 (před změnou v r. 2023)	%	%	%	%	%
BEZ/NEUVEDENO	90,42	91,47	91,73	91,75	89,68
ZAM do 10	7,55	6,77	6,53	6,54	8,25
ZAM do 50	1,60	1,36	1,35	1,33	1,58
ZAM do 250	0,44	0,33	0,33	0,33	0,40
ZAM nad 250	0,00	0,07	0,07	0,06	0,08
DOPOČET	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Je nutné upozornit, že ČSÚ má tyto údaje ve veřejné databázi dostupné pouze před změnou roku 2023, konkrétně **za rok 2013** (novější údaje jsou dostupné pouze na úrovni SO ORP, kraje a ČR, nikoliv za jednotlivé obce). Byly proto připraveny pouze podíly v jednotlivých kategoriích. Jak vyplývá z tabulky Český Dub- 4, SO ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj mají velmi podobné výsledky. Obec Český Dub patří mezi 10 obcí v ORP Liberec (4. v pořadí z nich), které mají nižší podíl ekonomických subjektů založených „jen“ pro vlastní obživu (tj. nemají zaměstnance, nebo údaj neuvádějí), než jaký je udáván pro území ORP Liberec, okres Liberec a Liberecký kraj. Tzn., že zde obyvatelé mají větší šanci získat zaměstnání (buť i na základě vyjíždky za zaměstnáním).

V roce 2024, jsou dostupné pouze údaje pro počet ekonomických subjektů z hlediska charakteristiky právní formy podnikání:

- Obchodní společnosti (s.r.o., a.s.) = 75
- Družstva = 10
- Státní podniky = 0
- Soukromí podnikatelé (FO) podnikající dle živnostenského zákona = 396
- Zemědělní podnikatelé = 33
- Soukromí podnikatelé (FO) podnikající dle jiných zákonů = 17

Čistý peněžní příjem na obyvatele

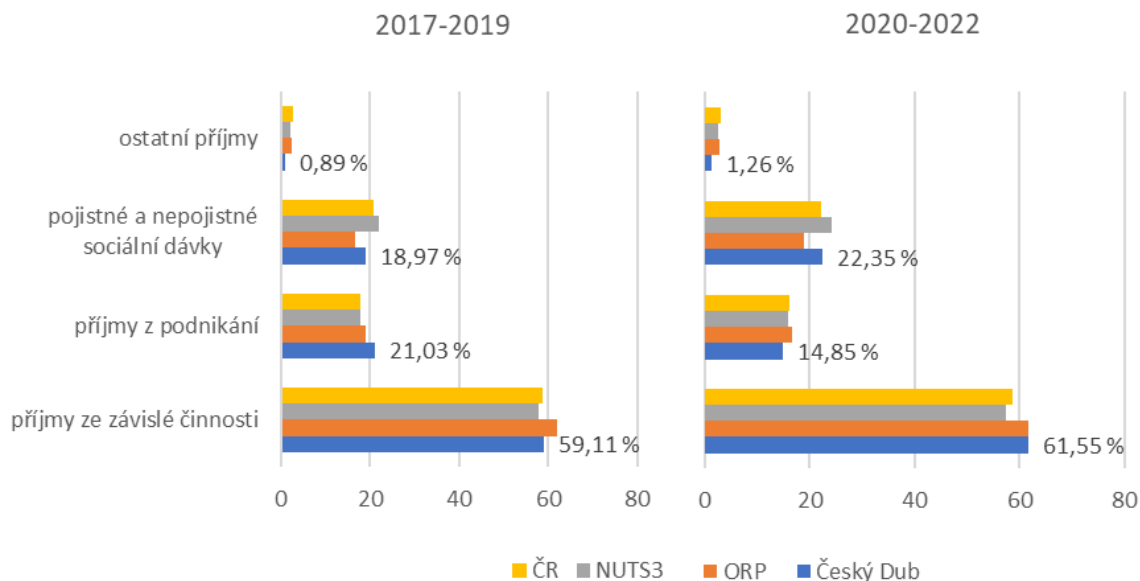
Čisté příjmy na obyvatele v obci Český Dub byly v obou sledovaných obdobích podobné či **mírně nižší** než průměrné příjmy nadřazených územních celků. Ve srovnání s Libereckým krajem v období 2020-22 zaostávají o 3,29 %, avšak v porovnání s národním průměrným příjmem už rozdíl činí téměř 9 %. Ve srovnání s obdobím 2017–2019 **rostly** čisté příjmy obyvatel v obci Český Dub v průměru o 12,57 %, tedy o jednotky procent **pomaleji** než v ORP Liberec, Libereckém kraji, regionu soudržnosti Severovýchod či celé ČR.

Tab. Český Dub- 5: Čisté peněžní příjmy přepočtené na obyvatele obce Český Dub (3letý průměr)

	2017-2019	Prostorová relace	2020-2022	Prostorová relace	% změna v čase
Český Dub	196 528 Kč		221 230 Kč		12,57%
SO ORP Liberec	193 385 Kč	101,62%	222 682 Kč	99,35%	-2,28%
NUTS3 Liberecký kraj	195 365 Kč	100,60%	228 764 Kč	96,71%	-3,89%
NUTS2 Severovýchod	199 194 Kč	98,66%	235 477 Kč	93,95%	-4,71%
Česká republika	204 509 Kč	96,10%	242 920 Kč	91,07%	-5,03%

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Pozn. **Prostorová relace** je vyjádřena jako poměr průměrných čistých peněžních příjmů obyvatel obce vůči příjmům všech obyvatel vyšších územních celků (ORP, NUTS3, NUTS2 a ČR). Tento ukazatel vyjadřuje, o kolik jsou čisté peněžní příjmy v obci vyšší či nižší než průměr v příslušném vyšším územním celku. Poslední sloupec tabulky (% změna v čase) ukazuje: v první řádce procentuální tempo růstu průměrných čistých peněžních příjmů v obci mezi sledovanými obdobími; v dalších řádcích je uvedeno, o kolik je toto tempo růstu vyšší či nižší než v příslušném vyšším územním celku. Záporná hodnota znamená, že příjmy v obci rostly pomaleji, naopak kladná hodnota ukazuje, že příjmy v obci rostly rychleji než v příslušném vyšším územním celku.

Graf Český Dub- 4: Struktura příjmů obyvatel obce Český Dub v prostorovém kontextu ORP/NUTS3/ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě Metodiky využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+ (certifikováno 8. 6. 2021) s využitím dat ČSSZ, MPSV, MFČR, ČSÚ a MV ČR

Peněžní příjmy obyvatel obce Český Dub tvoří z 61,55 % příjmy ze závislé činnosti, ze 14,85 % příjmy z podnikání, 22,35% podíl zaznamenávají pojistné a nepojistné sociální dávky (tj. nemocenská, starobní důchody a sociální dávky), 1,26 % příjmů tvoří ostatní příjmy (z pronájmu, kapitálového majetku apod.). Struktura příjmů se oproti předcházejícímu období 2017 – 2019 **mírně změnila** zejména ve prospěch pojistných a nepojistných dávek, což pravděpodobně souvisí s vyššími platbami nemocenského pojištění v období koronavirové krize. Vzhledem ke struktuře příjmů v na regionální a národní úrovni obec registruje **vyšší** podíl příjmů ze závislé činnosti. Celkově **podprůměrné** jsou příjmy z podnikatelské činnosti a ostatní příjmy.

III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

Dle Národní databáze brownfieldů (CzechInvest, 2024) a dle databáze brownfields Libereckého kraje (ARR, 2024) se v obci nachází dva objekty typu brownfield, a to areál dříve využívaný jako Stavebniny a výrobní a skladový areál, který původně sloužil jako tiskárna vlněných látek (r. 1843) a v současnosti je část využívána jako sklady.

Využití území obce

Stav využití ploch charakterizuje vysoký podíl zemědělské půdy (52 %) a lesních porostů (38 %). Pouze malý podíl plochy tvoří zastavěné a ostatní plochy (necelých 10 %). Vývoj struktury jednotlivých druhů pozemků od roku 2001 je uveden v tab. 6.

Tab. Český Dub- 6: Struktura jednotlivých druhů pozemků na území obce

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018		2023	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	1164,3	51,6	1161,1	51,4	1160,6	51,4	1159,0	51,3	1162,4	51,5
Zahrnuje:										
orná půda	512,4	22,7	488,0	21,6	487,8	21,6	487,3	21,6	461,0	20,4
zahrady	78,5	3,5	78,1	3,5	78,2	3,5	78,1	3,5	81,3	3,6
sady	19,1	0,8	19,0	0,8	19,0	0,8	18,8	0,8	18,8	0,8
chmelnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vinice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
trvalý travní porost	554,2	24,6	576,0	25,5	575,6	25,5	574,8	25,5	601,3	26,6
Lesní půda	850,6	37,7	853,2	37,8	853,9	37,8	854,8	37,9	855,4	37,9
Vodní plochy	18,2	0,8	18,4	0,8	18,4	0,8	18,4	0,8	18,5	0,8
Zastavěné a ostatní plochy	223,8	9,9	224,7	10,0	224,3	9,9	225,1	10,0	221,1	9,8
Celková výměra	2256,9	100,0	2257,3	100,0	2257,3	100,0	2257,3	100,0	2257,3	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2023 vyjadřuje **index změny využití území**, který měl hodnotu 2,45 %. Výsledek naznačuje, že změny nedosahují výraznější intenzity; pouze 2,45 % plochy daného území změnilo v tomto období kategorii využití. Od roku 2018 došlo k mírné změně využití území, a to ve výši 1,34 % plochy.

Přesnější představu o změnách poskytuje tab. 7, kde je uveden procentuální a absolutní nárůst (příp. úbytek) jednotlivých kategorií využití země (podle Vavrouchová, Lepková, 2013). Jako dominantní proces ve využití země je identifikován proces zatravňování silné intenzity (Šveda, Vigašová, 2010). Přičemž navýšení výměry luk na úkor rozlohy orné půdy je ekologicky žádoucí posun směrem k udržitelnému využívání krajiny. Trend dokládá tab. 8, kde je mezi rokem 2001 a 2023 vidět mírný nárůst ploch ekologicky stabilních na úkor nestabilních ploch.

Tab. Český Dub- 7: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků v obci

Druh pozemku	Změna využití (2001-2023)		Změna využití (2018-2023)	
	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	-0,18	-1,92	0,29	3,38
Orná půda	-10,04	-51,35	-5,39	-26,25
Zahrady	3,45	2,72	4,03	3,15
Sady	-1,93	-0,37	-0,14	-0,03
Trvalý travní porost	8,47	47,07	4,61	26,50
Lesní půda	0,54	4,75	0,07	0,57
Vodní plochy	1,24	0,23	0,32	0,06
Zastavěné plochy a ostatní	-1,21	-2,66	-1,78	-4,00

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Poměr ploch ekologicky stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků na území obce Český Dub zachycuje **koeficient ekologické stability (KES)**. Jak ukazuje tab. 8, obec vykazuje v roce 2023 hodnotu KES ve výši 2,31. Území se nachází nad stanoveným limitem udržitelnosti, který je 1, a podle Míchala (1994) je taková krajina vyvážená, technické objekty jsou relativně v souladu s dochovanými

přírodními strukturami. Od roku 2001 dochází k mírnému zlepšení hodnoty koeficientu, to znamená ve prospěch udržitelného rozvoje daného území.

Tab. Český Dub- 8: Koeficient ekologické stability (KES)

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	1 520,75	736,16	2,0658
2002	1 529,56	727,39	2,1028
2003	1 531,83	725,12	2,1125
2004	1 536,67	720,29	2,1334
2005	1 537,57	719,38	2,1374
2006	1 540,00	716,94	2,1480
2007	1 545,00	712,19	2,1694
2008	1 544,75	712,16	2,1691
2009	1 544,71	712,19	2,1690
2010	1 544,45	712,84	2,1666
2011	1 544,71	712,61	2,1677
2012	1 544,68	712,63	2,1676
2013	1 544,64	712,66	2,1674
2014	1 545,04	712,26	2,1692
2015	1 545,03	712,27	2,1691
2016	1 545,00	712,30	2,1690
2017	1 544,90	712,40	2,1686
2018	1 544,90	712,40	2,1686
2019	1 561,61	695,69	2,2447
2020	1 561,53	695,78	2,2443
2021	1 563,81	693,51	2,2549
2022	1 564,48	692,83	2,2581
2023	1 575,16	682,14	2,3091

Zdroj: Vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Ekonomické aktivity dle CZ-NACE v návaznosti na kreativní a kulturní odvětví (KKO)

Na základě metodiky mapování KKO (Baleka et al., 2016) jsou dle evidované CZ-NACE vymezeny oblasti činností zahrnovaných pod KKO z hlediska toho, zda spadají:

- pod kulturní a umělecké jádro (výtvarné a scénická umění, kulturní dědictví, umělecká řemesla), dále pod tzv.
- kulturní odvětví (film a video, hudba, TV, rozhlas, knihy) a tzv.
- kreativní odvětví (design, architektura, reklama).

Kulturně kreativní odvětví byla vyhodnocena ve vazbě na projekt KKO Liberecký kraj (plnění výzvy č. 0232/2022 na tvorbu strategických materiálů v oblasti rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví, jež je vyhlášena v rámci Národního plánu obnovy Ministerstvem kultury ČR. Výzva je vypsána v rámci programu Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru). V rámci daného projektu, jehož část mapování realizuje tým Ekonomické fakulty TUL od září 2023 do března 2025, bylo vymezeno následujících 7 oblastí významných z hlediska četnosti ekonomických subjektů. Tato odvětví byla dále pro studii MML podrobena analýze na základě dat ČSÚ – VDB (2024), kdy byly dohledány údaje o zastoupení daných oblastí v obcích SO ORP Liberec dle CZ-NACE na úrovni alespoň 2 míst číselného kódu. Jedná se o následující oblasti:

1. umělecké řemeslo – sklářství = 1 subjekt
2. umělecké řemeslo – výroba klenotů a bižuterie = 2 subjekty

3. architektura = 9 subjektů
4. film a video/gaming, = žádný subjekt
5. vzdělávání (potenciál pro umělecké – ZUŠ, SŠ, VŠ) = 7 subjektů
6. scénické umění se zaměřením na divadlo a hudbu = 2 subjekty
7. výtvarné umění = 17 subjektů

Vyjížďka obyvatel z obce za zaměstnáním a do škol

Jako hlavní zdroj dat o vyjížděce obyvatelstva jednotlivých obcí byly použity výsledky ze sčítání lidu z roku 2021. Obyvatelstvo obce Český Dub vyjíždí za zaměstnáním a do škol zejména do Liberce.

IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Český Dub- 9) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022 v dílčích oblastech (faktorech). V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele oproti předchozímu monitorovacímu období s ohledem na to, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

Tab. Český Dub- 9: Přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014, 2018 a 2022

1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	0,00	3,19	4,27	3,21	0,77	0,01	zlepšení
Tlak na pracovní místa	0,00	10,36	10,04	4,58	-0,31	0,14	zhoršení
Registrovaná nezaměstnanost [%]	0,00	11,07	10,79	6,70	2,25	0,04	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	61,43	63,71	63,71	0,61	62,91	-	-

2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	0,04	0,02	-0,01	-0,04	0,01	0,05	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	42,22	42,4	43,39	43,90	44,56	44,23	min. zlepšení
Počet dokončených bytů za 5 let [/1000 obyv.]	-	3,18	3,92	5,88	4,99	70,00	zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	51,53	112,78	9,05	9,16	67,00	-	-

3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km ²]	124,77	125,97	124,31	120,63	124,31	128,00	zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	7013,07	7053,17	7015,00	6723,46	6861,44	7031,00	zlepšení

4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	59	46	83	71	75	105	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	42,22	42,40	43,39	43,90	44,56	44,23	min. zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	51,53	112,78	9,05	9,16	67,00	-	-
Index stáří	1,42	1,36	1,54	1,56	1,60	1,51	zlepšení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,44	0,45	0,47	0,48	0,58	0,61	min. zhoršení

5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	0	0	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	704,00	707,00	935,33	904,50	935,33	960	zlepšení
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	563,2	471,33	-	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0,36	0,35	0,36	0,37	0,36	-	-
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	59	46	83	71	75	105	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	227	120	195	203	229	251	zlepšení
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	51,53	112,78	9,05	9,16	67,00	-	-
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	7013,07	7053,17	7015,00	6723,46	6861,44	7031,00	zlepšení

* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,60	0,48	0,52	0,51	0,49	0,53	min. zlepšení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,10	0,06	0,06	0,07	0,11	0,10	min. zhoršení

7. Faktor ekonomické aktivity

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	2022	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,30	0,27	0,28	0,30	0,15	0,29	zlepšení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	30,18	21,22	-	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,36	0,36	0,37	0,38	0,20	0,38	zlepšení

Komentáře k tab. Český Dub- 9

Ve sledovaných ukazatelích za rok 2022 došlo oproti roku 2018 k pozitivním změnám v nezaměstnanosti, bytové výstavbě a demografických ukazatelích. Registrovaná nezaměstnanost klesla v roce 2018 o více než 2 procentní body oproti období 2018, zlepšení vykazovala též míra dlouhodobé nezaměstnanosti. Průměrný věk obyvatelstva 44,23 roku v roce 2022 byl vyšší než průměrný věk obyvatel České republiky z roku 2021 (42,70 roku dle SLDB 2021). Hodnota indexu stáří 1,51 v obci v roce 2022 byla významně vyšší než hodnota na úrovni SO ORP Liberec (1,19) nebo celé ČR (1,26) – v obci platí početní převaha seniorů od 65 let výše nad počtem dětí. Ukazatel indexu stáří od roku 2009 do roku 2018 v čase stále rostl (2018 na hodnotu 1,60), trend byl přerušen v roce 2022 poklesem na zmíněných 1,51. Počet dětí ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu vzrostl o celých 30. Index ekonomického zatížení obyvatelstva mírně vzrostl, od roku 2006 se setrvalo zhoršuje poměr mezi počtem osob ekonomicky neaktivních (seniorů a dětí) oproti počtu obyvatel v produktivním věku. Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let mírně vzrostla na 0,05 a značí mírný převis přírůstku

obyvatelstva nad jeho úbytkem. Počet dokončených bytů za 5 let na 1 000 obyvatel v roce 2022 výrazně vzrostl. Ve dvou posuzovaných ukazatelích faktoru osídlení, které hodnotí hustotu zalidnění, bylo možno pozorovat zlepšení oproti roku 2018. Dostupné ukazatele sytící faktor struktury ekonomiky vykázaly v roce 2022 protichůdný vývoj, změny však byly minimální. Oproti roku 2018 pak došlo k významnému zlepšení ukazatelů sytících faktor ekonomické aktivity, tedy ke zvýšení podílu ekonomických subjektů i podílu soukromých podnikatelů na celkové populaci obce ve věku 15–64 let.